

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2018-03-15

Närvarande: F.d. justitieråden Karin Almgren och
Christer Silfverberg samt justitierådet Dag Mattsson

Utökade möjligheter till utbyte av läkemedel

Enligt en lagrådsremiss den 1 mars 2018 har regeringen (Socialdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,
2. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168),
3. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168),
4. lag om ändring i apoteksdatalagen (2009:367),
5. lag om ändring i lagen (2018:000) om nationell läkemedelslista.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Sarah Cagnell, biträdd av ämnesrådet Helena Santesson Kurti.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om läkemedelsförmåner m.m.

7 c §

Den föreslagna paragrafen har fått en komplicerad utformning. Syftet med bestämmelsen synes endast vara att klargöra att de priser som fastställs av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket med stöd av 7 § ska tillämpas också i de fall där det aktuella läkemedlet tillhandahålls kostnadsfritt enligt smittskyddslagen. Priserna, som ska tillämpas med samma undantag som annars, kan få betydelse vid utbyte av läkemedlet.

Lagrådet föreslår att bestämmelsen förenklas och läggs i 7 §, som därmed skulle få följande lydelse.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket beslutar om ett läkemedel eller en vara som avses i 18 § ska ingå i läkemedelsförmånerna och fastställer inköpspris och försäljningspris som, med undantag som anges i 7 a och 7 b §§, ska tillämpas av öppenvårdsapoteken.

Det som sägs i första stycket om tillämpningen av fastställt pris gäller också när läkemedlet ska tillhandahållas kostnadsfritt enligt 7 kap. 1 § smittskyddslagen (2004:168).

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om hur inköpspris och försäljningspris ska fastställas.

21 b §

Ett läkemedel som har förskrivits enligt smittskyddslagen omfattas inte av läkemedelsförmånerna men är kostnadsfritt för patienten. Ett öppenvårdsapoteke är under vissa förutsättningar ändå skyldigt att byta ut ett sådant läkemedel. Utbytet ska följa reglerna i 21 § första och andra styckena samt 21 a § första stycket. Där regleras emellertid utbyte av läkemedel som har förskrivits inom läkemedelsförmånerna mot annat läkemedel inom förmånerna (21 §) respektive utbyte av läkemedel som har förskrivits utanför förmånerna men som

ska utbytas mot läkemedel inom förmånerna (21 a §). För att paragrafens tillämpningsområde ska bli tydligare bör den omformuleras och förslagsvis få följande lydelse.

Ett öppenvårdsapotek ska byta ut ett läkemedel som har förskrivits enligt 7 kap. 1 § smittskyddslagen (2004:168) mot det läkemedel som utbyte skulle ske mot vid ett utbyte mot läkemedel inom förmånerna enligt 21 § första och andra styckena om det förskrivna läkemedlet har ett fastställt pris enligt 7 § andra stycket eller i annat fall enligt 21 a § första stycket.

Ett läkemedel får inte bytas ut om

1. förskrivaren på medicinska grunder har motsatt sig ett utbyte, eller
2. den expedierande farmaceuten på öppenvårdsapoteket har motsatt sig utbyte av läkemedlet med hänsyn till att det finns anledning att anta att ett utbyte skulle innebära betydande olägenhet för patienten eller i annat fall dröjsmål med behandlingen.

Öppenvårdsapoteket ska upplysa patienten om att utbyte kommer i fråga. När utbyte sker ska öppenvårdsapoteket skriftligen underrätta förskrivaren.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.